

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı:1996/61

Karar Sayısı:1996/35

Karar Günü:2.10.1996

R.G. Tarih-Sayı:27.12.1996-22860

İPTAL DAVASINI AÇAN : Cumhurbaşkanı Süleyman DEMİREL

İPTAL DAVASININ KONUSU : 31.8.1996 günlü, 4183 sayılı "Kamu Personeli ile Emeklilerin Mali, Sosyal ve Diğer Haklarında Düzenlemeler Yapılmasına Dair Yetki Kanunu"nın Anayasa'nın 7., 87., 91. ve 153. maddelerine aykırılığı savıyla iptali istemidir.

II- YASA METİNLERİ

A- İptali İstenen Yasa

İptali istenilen 4183 sayılı Yasa şöyledir :

"MADDE 1.- Bu Kanunun amacı, kamu kurum ve kuruluşlarında görevli personelin çalışmalarında etkinliği artırmak, kamu hizmetlerinin düzenli, süratli ve verimli bir şekilde yürütülmesini, maaş unsurlarının azaltılarak sadeleştirilmesini ve maaş hesabının basitleştirilmesini sağlamak üzere bunların ve emeklilerin mali, sosyal ve diğer hakları ile istihdam esas ve usullerinde daha adaletli düzenlemeler ve değişiklikler yapmak amacıyla Bakanlar Kuruluna Kanun Hükmünde Kararname çıkarma yetkisi vermektir.

MADDE 2.- Bu Kanuna göre çıkarılacak Kanun Hükmünde Kararnameler; genel bütçeli daireler ve katma bütçeli idareler, il özel idareleri, belediyeler ile il özel idareleri ve belediyelerin kurdukları birlikler, bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlar, kanunla kurulan fonlar, kefalet sandıkları ile bunlara bağlı kurum ve kuruluşlarda istihdam edilen memurlar, diğer kamu görevlileri ve her türlü sözleşmeli personel, Kamu İktisadi Teşebbüsleri, bunların müesseseleri ve bağlı ortaklıkları ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun geçici ve ek geçici maddelerine göre aylık ödeyen kuruluşlarda çalışanlar ile emeklilerin mali, sosyal ve diğer hakları ile istihdam esas ve usullerine ilişkin hükümleriyle özel kanunlarında veya teşkilat kanunlarında mevcut mali, sosyal ve diğer haklara dair hükümlerde yapılacak değişiklik ve yeni düzenlemeleri ve VII. Beş Yıllık Kalkınma Planında öngörüldüğü şekilde üniversite-sanayi işbirliğinin geliştirilmesi amacıyla özel ve özerk bütçeli kamu araştırma ve geliştirme kuruluşlarında çalışan araştırmacı personelin mevzuatını yeniden düzenlemek ve üniversite-sanayi işbirliğini geliştirmek üzere, kamu araştırma kurumlarının görev, yetki ve teşkilatlarında yapılacak yeni düzenlemeleri kapsar.

MADDE 3.- Bakanlar Kurulu 1 inci madde ile verilen yetkiyi kullanırken, ülkenin ekonomik ve sosyal durumunu dikkate alarak; ücret sistemini adil bir şekilde düzenlemeyi, kamu hizmetlerinin verimli ve etkin bir şekilde yürütülmesini, memurlar ve diğer personel ile bunların emeklilerinin mali, sosyal ve diğer haklarında hizmetin özellik ve gereklerine uygun biçimde düzenlemeler ve iyileştirmeler yapmayı, maaş unsurlarının azaltılmasını, maaş hesabının basitleştirilmesini ve istihdam esas ve usullerinin eşitliği sağlayacak şekilde yeniden düzenlenmesini göz önünde bulundurur.

MADDE 4.- Bu Kanunla Bakanlar Kuruluna verilen yetki, Kanunun yayımından itibaren altı ay süre ile geçerlidir. Bu süre içinde Bakanlar Kurulu birden fazla Kanun Hükmünde Kararname çıkartabilir.

MADDE 5.- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 6.- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür."

B- Dayanılan Anayasa Kuralları

İptal gerekçesinde dayanılan Anayasa kuralları şunlardır:

1- "MADDE 7.- Yasama yetkisi Türk Milleti adına Türkiye Büyük Millet Meclisindir. Bu yetki devredilemez."

2- "MADDE 87.- Türkiye Büyük Millet Meclisinin görev ve yetkileri, kanun koymak, değiştirmek ve kaldırmak; Bakanlar Kurulunu ve bakanları denetlemek; Bakanlar Kuruluna belli konularda kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi vermek; bütçe ve kesinhesap kanun tasarılarını görüşmek ve kabul etmek; para basılmasına ve savaş ilânına karar vermek; milletlerarası andlaşmaların onaylanmasını uygun bulmak, Anayasanın 14 üncü maddesindeki fiillerden dolayı hüküm giyenler hariç olmak üzere, genel ve özel af ilânına, mahkemelerce verilip kesinleşen ölüm cezalarının yerine getirilmesine karar vermek ve Anayasanın diğer maddelerinde öngörülen yetkileri kullanmak ve görevleri yerine getirmektir."

3- "MADDE 91.- Türkiye Büyük Millet Meclisi, Bakanlar Kuruluna kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi verebilir. Ancak sıkıyönetim ve olağanüstü haller saklı kalmak üzere, Anayasanın ikinci kısmının birinci ve ikinci bölümlerinde yer alan temel haklar, kişi hakları ve ödevleri ile dördüncü bölümünde yer alan siyasî haklar ve ödevler kanun hükmünde kararnamelerle düzenlenemez.

Yetki kanunu, çıkarılacak kanun hükmünde kararnamenin, amacını, kapsamını, ilkelerini, kullanma süresini ve süresi içinde birden fazla kararname çıkarılıp çıkarılamayacağını gösterir.

Bakanlar Kurulunun istifası, düşürülmesi veya yasama döneminin bitmesi, belli süre için verilmiş olan yetkinin sona ermesine sebep olmaz.

Kanun hükmünde kararnamenin, Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından süre bitiminden önce onaylanması sırasında, yetkinin son bulunduğu veya süre bitimine kadar devam ettiği de belirtilir.

Sıkıyönetim ve olağanüstü hallerde, Cumhurbaşkanının Başkanlığında toplanan Bakanlar Kurulunun kanun hükmünde kararname çıkarmasına ilişkin hükümler saklıdır.

Kanun hükmünde kararnameler, Resmî Gazetede yayımlandıkları gün yürürlüğe girerler. Ancak, kararnamede yürürlük tarihi olarak daha sonraki bir tarih de gösterilebilir.

Kararnameler, Resmî Gazetede yayımlandıkları gün Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulur.

Yetki kanunları ve bunlara dayanan kanun hükmünde kararnameler, Türkiye Büyük Millet Meclisi komisyonları ve Genel Kurulunda öncelikle ve ivedilikle görüşülür.

Yayımlandıkları gün Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmayan kararnameler bu tarihte, Türkiye Büyük Millet Meclisince reddedilen kararnameler bu kararın Resmî Gazetede yayımlandığı tarihte, yürürlükten kalkar. Değiştirilerek kabul edilen kararnamelerin değiştirilmiş hükümleri, bu değişikliklerin Resmî Gazetede yayımlandığı gün yürürlüğe girer."

4- "MADDE 153.- Anayasa Mahkemesinin kararları kesindir. İptal kararları gerekçesi yazılmadan açıklanamaz.

Anayasa Mahkemesi bir kanun veya kanun hükmünde kararnamenin tamamını veya bir hükmünü iptal ederken, kanun koyucu gibi hareketle, yeni bir uygulamaya yol açacak biçimde hüküm tesis edemez.

Kanun, kanun hükmünde kararname veya Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü ya da bunların hükümleri, iptal kararlarının Resmî Gazetede yayımlandığı tarihte yürürlükten kalkar. Gereken hallerde Anayasa Mahkemesi iptal hükmünün yürürlüğe gireceği tarihi ayrıca kararlaştırabilir. Bu tarih, kararın Resmî Gazetede yayımlandığı günden başlayarak bir yılı geçemez.

İptal kararının yürürlüğe girişinin ertelendiği durumlarda, Türkiye Büyük Millet Meclisi, iptal kararının ortaya çıkardığı hukukî boşluğu dolduracak kanun tasarı veya teklifini öncelikle görüşüp karara bağlar.

İptal kararları geriye yürümez.

Anayasa Mahkemesi kararları Resmî Gazetede hemen yayımlanır ve yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını, gerçek ve tüzelkişileri bağlar."

III- İLK İNCELEME

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 8. maddesi uyarınca Yekta Güngör ÖZDEN, Güven DİNÇER, Selçuk TÜZÜN, Ahmet N. SEZER, Haşim KILIÇ, Yalçın ACARGÜN, Mustafa BUMİN, Sacit ADALI, Ali HÜNER, Lütfi F. TUNCEL ve Fulya KANTARCIOĞLU'nun katılmalarıyla 18.9.1996 günü yapılan ilk inceleme toplantısında dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine oybirliğiyle karar verilmiştir.

IV- YÜRÜRLÜĞÜN DURDURULMASI

4183 sayılı Yasa'nın 1., 2. ve 3. maddelerinin yürürlüklerinin durdurulmasına ilişkin 18.9.1996 günlü, Esas: 1996/61, Karar 1996/6 (Yürürlüğü Durdurma) sayılı karar 20.9.1996 günlü, Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

V- ESASIN İNCELENMESİ

İşin esasına ilişkin rapor, dava dilekçesi ve ekleri, iptali istenilen Yasa kurallarıyla, dayanan Anayasa kuralları, bunların gerekçeleri ve öteki yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü :

A- YETKİ YASALARININ VE KHK"LERİN ANAYASAL KONUMU

Dava konusu 4183 sayılı Yasa ile Bakanlar Kurulu'na özetle, kamu personeli ile emeklilerin mali, sosyal ve diğer hakları ile istihdam esas ve usullerinde düzenlemeler yapmak için KHK"ler çıkarma yetkisi verilmiştir.

Yürütme organına daha önce benzer konularda KHK' çıkarma yetkisi veren 3479, 3481, 3755, 3911, 3990 sayılı Yetki Yasaları Anayasa Mahkemesi'nin 1.2.1990 günlü, Esas 1988/64, Karar 1990/2 sayılı, 6.2.1990 günlü, Esas 1988/62, Karar 1990/3 sayılı, 12.12.1991 günlü, Esas 1991/27, Karar 1991/50 sayılı, 16.9.1993 günlü, Esas 1993/26, Karar 1993/28 sayılı, 5.7.1994 günlü, Esas 1994/50, Karar 1994/44-2 sayılı kararlarıyla iptal edilmiştir. Kararların iptal gerekçelerinde özetle; TBMM'nin, Bakanlar Kurulu'na ancak somut konularda ve önemli,

zorunlu, ivedi durumlarda KHK' çıkarma yetkisi verebileceği ve verilen yetkinin kısa süreli olması gerektiği açıklanmıştır.

Anayasa'nın 6. maddesinde, bağısız-koşulsuz kendisinin olan egemenliği ulusun yetkili organları eliyle kullanacağı, 7. maddesinde yasama yetkisinin Türk Ulusu adına Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin olduğu ve devredilemeyeceği, 8. maddesinde, yürütme yetkisi ve görevinin Cumhurbaşkanı ve Bakanlar Kurulu tarafından Anayasa ve yasalara uygun olarak yerine getirileceği; 9. maddesinde de, yargı yetkisinin Türk Ulusu adına bağımsız mahkemelerce kullanılacağı belirtilmiştir.

Kuvvetler ayrılığı ilkesine göre, egemenliği kullanan organlar bu yetkiyi kullanırken, Anayasa'nın 2. maddesinde sayılan ve Anayasa'nın Başlangıcında belirtilen temel ilkelere dayalı demokratik, lâik ve sosyal hukuk devleti esaslarına uymak zorundadırlar. Başlangıç bölümünün dördüncü paragrafına göre, kuvvetler ayrılığı Devlet organları arasında üstünlük sıralaması anlamına gelmeyip, belli bir Devlet yetkisinin kullanılmasından ibaret ve bununla sınırlı medenî bir işbölümü ve işbirliğidir; üstünlük ancak Anayasa ve yasalardadır.

Yasama yetkisi aslî bir yetki olup, TBMM'ne aittir. Anayasa'da öngörülen Bakanlar Kurulu'na KHK' çıkarma yetkisi verilmesi kendine özgü ve ayrık bir yetkidir. Bu yetki yasama yetkisinin devri anlamına gelebilecek ya da bu izlenimi verebilecek biçimde kullanılamaz.

Maddenin, Danışma Meclisi'nde görüşülmesi sırasında kanun hükmünde kararname çıkarılabilmesi için hükümete yetki verilmesinin nedeni olarak "...çok acele hallerde hükümetin elinde uygulanacak bir seri kural olmadığı için, acele olarak çıkarılıp ve hemen olayın üstüne gidilmesi gereken hallerde çıkarılması için bu düzenleme getirilmiştir..." biçiminde açıklanmış; Anayasa Komisyonu Başkanı'nca da "...Kanun hükmünde kararname... Yasama Meclisinin acil bir durumda, kanun yapmak için geçecek sürede çıkaracağı kanun ihtiyacı, halledilmesi gereken meseleyi çözemeyeceğine; o zaman çok geç kalınacağı endişesinden kaynaklanan bir müessesedir ve bu müessese bunun için konmuştur." denilmek suretiyle aynı konuda görüş bildirilmiştir.

Anayasa'nın 87. maddesinde Bakanlar Kurulu'na "belli konularda" KHK' çıkarma yetkisi verilmesi TBMM'nin görev ve yetkileri arasında sayılmıştır. 91. maddede de KHK' çıkarılabilmesine yetki veren yasada bulunması gerekli öğeler belirtilmiştir. Buna göre, yetki yasasında, çıkarılacak KHK'nin amacının, kapsamının, ilkelerinin, kullanma süresinin ve süresi içinde birden fazla kararname çıkarılıp çıkarılmayacağının gösterilmesi zorunludur.

Bakanlar Kurulu'na verilen yetki, yasada öngörülen konu, amaç, kapsam, ilke ve süre ile sınırlıdır. Bu durumda, yetki yasasında Anayasa'nın belirlediği öğelerin belli bir içeriğe kavuşturularak somutlaştırılması ve yetkinin sınırlandırılarak Bakanlar Kurulu'na çerçeve çizilmesi gerekir.

91. maddenin birinci fıkrasında "sıkıyönetim ve olağanüstü haller saklı kalmak üzere, Anayasa'nın ikinci kısmının birinci ve ikinci bölümlerinde yer alan temel haklar, kişi hakları ve ödevleri ile dördüncü bölümünde yer alan siyasî haklar ve ödevler..."in kanun hükmünde kararnamelerle düzenlenemeyeceği belirtilmiş, 163. maddede ise "Bakanlar Kuruluna kanun hükmünde kararname ile bütçede değişiklik yapmak yetkisi verilemez..." kuralına yer verilmiştir.

Bu kurallar gereğince, TBMM' Bakanlar Kurulu'na ancak yasak alana girmeyen belli konularda kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi verebilir.

Yetki yasasında Bakanlar Kurulu'na verilen yetkinin "amaç", "kapsam" ve "ilkeleri"nin belirlenmesinden amaç, bu yetki ile Bakanlar Kurulu'nun neleri gerçekleştirebileceğinin açıklığa kavuşturulmasıdır. KHK'nin, amacı, kapsamı ve ilkeleri de konusu gibi geniş içerikli, her yöne çekilebilecek, yuvarlak ve genel anlatımlarla gösterilmemeli, değişik biçimlerde yorumlamaya elverişli olmamalıdır. Verilen yetkinin konu, amaç, kapsam ve ilkeler yönünden genel anlam içermesi ve duraksamalardan kurtararak belirgin duruma getirilmesi, başka bir anlatımla somutlaştırılması, yürürlüğe konulacak KHK'lerin yetki yasası kapsamı içinde kalıp kalmadıklarının, 91. maddede belirlenen yasak alana girip girmediklerinin; önemli, ivedi ve zorunlu bir durum için düzenlenip düzenlenmediklerinin saptanabilmesi yönünden gereklidir.

KHK' çıkartılmasına yetki verilmesi, Anayasa'da öngörülen koşullar ve sınırlar içinde kalmak kaydıyla yasama yetkisinin devri anlamına gelmez. Bir yetki yasasının Anayasa'ya uygun görülebilmesi, Anayasa'daki öge ve ölçütlere, Anayasa Mahkemesi kararları ile getirilen yorumlar çerçevesinde uygunluğuyla olanaklıdır. Esasen "Anayasanın bağlayıcılığı ve üstünlüğü" ile "Anayasa Mahkemesi kararlarının bağlayıcılığı" ilkesi de kararlarda açıklanan gerekçelerin gözönünde bulundurulmasını zorunlu kılar.

Yetki yasalarına, kullanma süreleri uzatılarak süreklilik kazandırılması ve hemen her konuda KHK'lerle yeni düzenlemelere gidilmesi, "önemli, zorunlu ve ivedi durumlar" dışında bu yetkinin verilmesi yasama yetkisinin devri anlamına gelir. Böylece yasama, yürütme ve yargı erki arasındaki denge bozulur. Yürütme organı yasama organına karşı üstün duruma gelir. Ayrık bir durum olan KHK' çıkarma yetkisi, TBMM'ne ait olan yasama yetkisinin yerini alır.

B- 4183 SAYILI YETKİ YASASI'NIN ANAYASA'YA AYKIRILIĞI SORUNU

Dava dilekçesinde 4183 sayılı Yetki Yasası'nın Anayasa'nın 7., 87., 91. ve 153. maddelerine aykırılığı ileri sürülmüştür.

1- Yasa'nın 1., 2. ve 3. Maddelerinin İncelenmesi

a- Anayasa'nın 153. Maddesi Yönünden İnceleme

Dava dilekçesinde, kamu personeli ile emeklilerin malî, sosyal ve diğer haklarının düzenlenmesi için çıkarılan yetki yasalarının pek çoğunun Anayasa Mahkemesi'nce iptal edildiği, 4183 sayılı Yasa'nın da aynı nitelik ve içerikte olduğu ve bu nedenle Anayasa'nın 153. maddesine aykırılık oluşturduğu ileri sürülerek iptali istenilmiştir.

Anayasa'nın 153. maddesinin son fıkrasında, Anayasa Mahkemesi kararlarının yasama, yürütme ve yargı organları ile yönetim makamlarını, gerçek ve tüzelkişileri bağlayacağı öngörülmüştür. Bu kural gereğince, Yasama Organı, yapacağı düzenlemelerde daha önce aynı konuda verilen Anayasa Mahkemesi kararlarını gözönünde bulundurmak, bu kararları etkisiz kılacak biçimde yasa çıkarmamak, Anayasa'ya aykırı bulunarak iptal edilen kuralları tekrar yasalaştırmamak yükümlülüğündedir. Başta Yasama Organı olmak üzere tüm organlar kararların yalnız sonuçları ile değil, bir bütünlük içinde gerekçeleri ile de bağlıdır. Kararlar gerekçeleriyle, yasama işlemlerini değerlendirme ölçütlerini içerirler ve yasama etkinliklerini yönlendirme işlevi de görürler. Bu nedenle, yasama organı düzenlemelerde bulunurken iptal edilen yasalara ilişkin kararların sonuçları ile birlikte gerekçelerini de gözönünde bulundurmak zorundadır. İptal edilen yasalarla sözcükleri ayrı da olsa aynı doğrultu, içerik ya da nitelikte yeni yasa çıkarılması Anayasa'nın 153. maddesine aykırı olur.

Bir yasa kuralının Anayasa'nın 153. maddesine aykırılığından söz edilebilmesi için, iptal edilen önceki kural ile "aynı" ya da "benzer nitelikte" olması gerekir. Bunların saptanabilmesi

için öncelikle, aralarında "özdeşlik", yani amaç, anlam ve kapsam yönlerinden benzerlik olup olmadığının incelenmesi gerekir.

İptal edilmiş olan 3479 , 3481, 3755, 3990 ve 3991 sayılı yetki yasaları genel olarak kamu kurum ve kuruluşlarının personel ve teşkilatı ile personelinin özlük haklarında KHK"lerle düzenlemeler yapılmasına ilişkindir.

Dava konusu 4183 sayılı Yetki Yasası'nda, kamu personelinin malî, sosyal ve diğer hakları ile istihdam esas ve usullerine ilişkin düzenlemeler yapmak, iptal edilen önceki yetki yasalarından farklı olarak özel ve özerk bütçeli kamu araştırma ve geliştirme kuruluşlarında çalışan araştırmacı personelin mevzuatını yeniden düzenlemek ve bu kurumların görev, yetki ve örgütlerinde yeni düzenlemeler yapmak yetkisi verilmiştir.

İptal edilen önceki yasalarla dava konusu yasa kimi konular dışında kapsam, amaç ve ilkeler yönünden aynı niteliktedir. Söz konusu yetki yasalarında amaç, kamu kurum ve kuruluşlarında görevli personelin çalışmalarında etkinliği arttırmak ve kamu hizmetlerinin düzenli, hızlı ve verimli biçimde yürütülmesini sağlamak olarak belirtilmiştir. Yasalar arasındaki kimi farklılıklar, değişik anlatımlar, genelde saptanan bu benzerliği ortadan kaldırmaz. İptal edilen yasa kuralları aynı amaç ve içerikle bu kez dava konusu Yetki Yasası ile yinelenmiştir. Böylece yasama organı, KHK' çıkarma konusundaki yetkisini, önceki iptal kararlarını etkisiz kılacak biçimde kullanmıştır. Anayasa'nın 87. maddesine göre, Türkiye Büyük Millet Meclisi Bakanlar Kurulu'na belli konularda KHK' çıkarma yetkisi verebilir. Ancak, Türkiye Büyük Millet Meclisi bu yetkisini anayasal sınırlar içinde kullanmak durumundadır. Anayasa'nın 153. maddesi de bu zorunluluğun dayanaklarından biridir. Anayasa Mahkemesi, KHK' çıkarma yetkisini anayasal sınırlar içinde bulmazsa, yasama organının bundan böyle aynı biçim ve içerikte yeniden yetki yasası çıkarmaması gerekir. Tersine tutum Anayasa'nın 153. maddesindeki Anayasa Mahkemesi kararlarının bağlayıcılığı ilkesine aykırılık oluşturur.

Açıklanan nedenlerle, 4183 sayılı Yasa'nın 1. maddesi ile 2. maddesinin "VII. Beş Yıllık Kalkınma Planı'nda öngörüldüğü biçimde üniversite-sanayi işbirliğinin geliştirilmesi amacıyla özel ve özerk bütçeli kamu araştırma ve geliştirme kuruluşlarında çalışan araştırmacı personelin mevzuatını yeniden düzenlemek ve üniversite-sanayi işbirliğini geliştirmek üzere, kamu araştırma kurumlarının görev, yetki ve teşkilatlarında yapılacak yeni düzenlemeleri kapsar" kuralı dışında kalan bölümü ile 3. maddesi Anayasa'nın 153. maddesine aykırıdır. İptalleri gerekir.

b- Anayasa'nın 7., 87. ve 91. Maddeleri Yönünden İnceleme

Dava dilekçesinde, TBMM'nin Bakanlar Kurulu'na ancak zaruri, istisnai, öncelikli ve ivedi hallere münhasır olarak Kanun Hükmünde Kararname çıkarma yetkisi verebileceği, iptali istenen Kanunun yukarıda yazılı halleri içermediği ileri sürülerek Anayasa'nın 7., 87. ve 91. maddelerine aykırılığı nedeniyle iptali istenilmiştir.

Anayasa'nın 87. ve 91. maddelerinde, yetki yasalarında, çıkarılacak KHK'lerin konu, amaç, kapsam ve ilkelerinin belirgin ve somut biçimde gösterilmesi öngörülmüştür.

Dava konusu Yetki Yasası'nın yukarıda belirtilen bölümünde amaç, kapsam ve ilkelerin belirsiz olduğu, Bakanlar Kurulu'na geniş kapsamlı KHK' çıkarma yetkisi verildiği, böylece yürütme organına, TBMM'ne ait bulunan yasama yetkisini sınırsız biçimde kullanma olanağı ve yürütmeye yasama karşısında üstünlük tanındığı görülmektedir.

Bu nedenlerle 2. maddenin bu bölümü Anayasa'nın 7., 87. ve 91. maddelerine aykırılık oluşturmaktadır. İptali gerekir.

2- Yasa'nın 4., 5. ve 6. Maddelerinin İncelenmesi

Yasa'nın 4. maddesi süreye, 5. maddesi yürürlüğe, 6. maddesi de yürütmeye ilişkindir.

Bu maddelerin Anayasa'ya aykırı bir yönü bulunmamaktadır.

3- Yetki Yasası'nın 1., 2. ve 3. Maddelerinin İptalinin Öbür Maddelere Etkisi

2949 sayılı Yasa'nın 29. maddesinin ikinci fıkrasında, "Ancak başvuru, kanunun, kanun hükmünde kararnamenin veya İçtüzüğü'nün sadece belirli madde veya hükümleri aleyhinde yapılmış olup da, bu belirli madde veya hükümlerin iptali kanunun, kanun hükmünde kararnamenin veya İçtüzüğü'nün bazı hükümlerinin veya tamamının uygulanmaması sonucunu doğruyorsa, Anayasa Mahkemesi, keyfiyeti gerekçesinde belirtmek şartıyla, kanunun, kanun hükmünde kararnamenin veya İçtüzüğü'nün bahis konusu öteki hükümlerinin veya tümünün iptaline karar verebilir." denilmektedir.

Yasa'nın 1., 2. ve 3. maddelerinin iptali sonucunda öbür maddelerinin uygulanma olanağı kalmadığından 4., 5. ve 6. maddelerinin de 2949 sayılı Yasa'nın 29. maddesi uyarınca iptallerine karar verilmesi gerekir.

VI- SONUÇ

31.8.1996 günlü, 4183 sayılı "Kamu Personeli ile Emeklilerin Mali, Sosyal ve Diğer Haklarında Düzenlemeler Yapılmasına Dair Yetki Kanunu"nun:

A- 1., 2. ve 3. maddelerinin Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALLERİNE,

B- 4., 5. ve 6. maddelerinin Anayasa'ya aykırı olmadığına ve iptal istemlerinin REDDİNE,

C- 1., 2. ve 3. maddelerinin iptalleri nedeniyle uygulama olanağı kalmayan 4., 5. ve 6. maddelerin de Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında 2949 sayılı Yasa'nın 29. maddesinin ikinci fıkrası gereğince İPTALLERİNE,

2.10.1996 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Yekta Güngör ÖZDEN

Üye
Selçuk TÜZÜN

Üye
Ahmet N. SEZER

Üye
Samia AKBULUT

Üye
Haşim KILIÇ

Üye
Yalçın ACARGÜN

Esas Sayısı:1996/61
Karar Sayısı:1996/35

Üye
Mustafa BUMİN

Üye
Sacit ADALI

Üye
Lütfi F. TUNCEL

Üye
Mustafa YAKUPOĞLU

Üye
Fulya KANTARCIOĞLU